

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Klasa 16

Izdan 1 aprila 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9873

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt a. Main, Nemačka.

Postupak za spravljanje neutralnog gnojiva od treseta, koje se može lako kvasiti.

Prijava od 7 aprila 1932.

Važi od 1 avgusta 1932.

Traženo pravo prvenstva od 18 aprila 1931 (Nemačka).

Kao što je poznato treset se mnogo ceni kao sredstvo za poboljšavanje zemljišta u poljoprivredi, naročito u gradinarstvu (baštovanstvu). Preduslov za njegovu upotrebu je taj, da se on u dobro razvlaženom stanju nanese na zemlju, pošto inače nastaju t. zv. gubitci sušenja. Isto tako mora se iz njega dovoljno ukloniti kiselina, kad se želi da on u zemlji brzo pređe u mlaki humus. Razvlaživanje i uklanjanje kiseline obezbeđuje se time, što treset pre njegove upotrebe kao gnojivo stoji neko vreme u štali i gnojistu (dubrištu). Kad se to ne događa, kao na pr. u gradinarstvu, gde se treset neposredno iz bala upotrebljava, onda je prilično teško da se postigne razvlaženje, pošto se treset može samo polako kvasiti. Treset razvlažen samo vodom osuši se leti na najgornjim slojevima zemlje, pa ostaje većinom do jeseni suv, a da ne izazove previranje, koje je potrebno za poboljšavanje zemljišta. Zbog toga je uobičajno, da se treset kompostira dodavanjem vode i kreča bilo samih, bilo zajedno sa drugim organskim materijama, pa da se tek posle dužeg ležanja nanese na zemlju.

Sad se pokazalo da se treset može upotrebiti i neposredno kao humusno gnojivo, ako mu se dodaju amon-karbonati. Mešavina od vazdušno-suvog treseta sa čvrstim amon-karbonatom ili amon-bikarbonatom može se razvlažiti prostim poprskavanjem vodom. Kao najshodniji se pokazao dodatak od nekih 10% amon-bikarbonata uz vazdušno-suvi treset. Iz ove me-

šavine nastaje pri dodavanju vode brzo neka neutralna crna drobljiva masa, koja pravi sa zemljom homogenu mešavinu.

Isto tako dejstvuje poprskavanje treseta vodenastim rastvorom amon-karbonata ili amon-bikarbonata. Povoljna se mešavina dobije na pr. od 100 delova sitnog treseta i 300 delova 2,5%-nog rastvora amon-bikarbonata.

Zemljište, koje je pomešano sa takvom mešavinom treseta i amon-bikarbonata, koja sadrži 80% vode, 0,46% amonijaknog azota i 0,69% ukupnog azota, odlikuje se naspram zemljištu kome je dodata ista količina nepomešanog treseta i naspram zemljištu kome je dodata ista količina treseta iz kog je oduzeta kiselina odgovarajućim količinama kalcijum karbonata, jačim dejstvom merenim u razvijanju ugljen-dioksida. Tako razvijaju:

100 g zemlje i netretirani treset	94, mg CO ₂
100 g zemlje i treset sa 10% CaCO ₃	235,4 mg CO ₂
100 g zemlje i treset sa 10% NH ₄ HCO ₃	362,7 mg CO ₂

Za upotrebunjavanje dejstva gnojenja mogu se tresetu tretiranom amon-karbonatom dodat i druga gnojiva kao fosfora i kalijumska jedinjenja.

Patentni zahtev:

Postupak za spravljanje neutralnog gnojiva od treseta, koje se može lako kvasiti, naznačen time, što se tresetu dodaju amon-karbonati.

